

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ЦЕНТЪР ЗА КОНТРОЛ И ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА
ОБРАЗОВАНИЕТО

№ в клас

трите имена

Ⓜ Ⓝ Ⓟ – български; Ⓣ – турски; Ⓡ – ромски; Ⓛ – друг
пол (език, на който най-често се говори в семейството)

ТЕСТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА ЗА VI КЛАС

1. С кой от изразите може да се замени подчертаният израз в изречението, без да се промени смисълът?

Планината, силна и могъща, ни посрещна смълчана.

- а) макар да беше силна и могъща
- б) понеже беше силна и могъща
- в) която беше силна и могъща
- г) като беше силна и могъща

2. Коя е глаголната форма в минало неопределено време, с която може да се попълни изречението?

Вчера разбрах, че всички ученици за предстоящата благотворителна акция.

- а) уведомиха
- б) щяха да уведомят
- в) са уведомили
- г) бяха уведомили

3. Кое от изреченията е сложно съчинено?

- а) Развълнуваното момиче реши да отвори изведнъж вратата на стаята.
- б) Учителят започна да решава трудната задачата на черната дъска.
- в) Какво ли нямаше там: рой птичета, пръснати навсякъде, реки, мостове и къщи.
- г) Стана прав, допря нежно птичката до бузата си, отвори прозореца и я пусна.

4. В кое от изреченията има обособени определения?

- а) Стъпвайки внимателно, туристите се изкачваха по стръмната пътека.
- б) Задълбочено и внимателно прочетохме разказите на писателя.
- в) Жената, чаровна и усмихната, се спря и ме заговори.
- г) Много цветя, храсти и дървета разкриваха красотата на гората.

5. В кой ред подчертаните думи са от една и съща част на речта?

- а) Вървя бързо нагоре към върха.
- б) Брат ти не ми е никакъв приятел..
- в) Замислен, той не усети кога тихо заваля дъжд.
- г) Не съм виждал толкова красива картина.

6. В кое изречение е употребена кратка форма на притежателно местоимение?

- а) Повиках ти такси.
- б) Идва твоето такси.
- в) Извикай ми такси!
- г) Таксито ти дойде.

7. В кое изречение НЕ е допусната правописна грешка?

- а) Незнам защо вчера не ме повика.
- б) Птичето размахна неукрепналите си крилца.
- в) Има писани и не писани правила.
- г) Тя се спъна, невиждайки нищо.

8. В кой ред е допусната грешка?

- а) Не харесвам никого от кандидатите.
- б) На никому не мога да се доверя.
- в) Няма да направя подарък никому.
- г) Не бих се карал с никого от близките си.

9. В кой ред НЕ е допусната грешка?

- а) Аз ми се иска да стана художник.
- б) Вчера той ми се обади.
- в) Тя много ѝ харесва да е балерина.
- г) Те добре се грижат за тях си.

10. В кой ред всички думи са изписани правилно?

- а) чувство, опасност, вестник
- б) уплашен, убиден, угорчен
- в) контраста, нощта, вестта
- г) рекъл, седнъл, писъл

11. В кое изречение е допусната пунктуационна грешка?

- а) Дълго се лутахме в планината и всички бяхме, и уморени, и притеснени.
- б) Поморийският залив е предпочитан за ветроходство, а пристанът – за риболов.
- в) Групата делфини ту се показваше, ту се скриваше във водата.
- г) Дали да направя домашната работа днес, или да я подготвя за другата седмица.

12. В кой ред има форма за минало неопределено време?

- а) Още не е станало седем часа, а вече е горещо.
- б) Бях му казал да не ме търси.
- в) Те никога не се видели повече.
- г) Преди няколко часа дойдоха.

13. Кой исторически момент е отразен в Ботевата творба „Хайдутите“?

- а) мирният живот у нас преди Освобождението
- б) движението за национално освобождение
- в) борбата с българските чорбаджии
- г) кърджалийските набези и нашествия

14. Какъв вид характеристика на героя има в откъса?

„Кириак Стефчов размени няколко поздравления с глава, без обаче да се здрависа със Соколова, съседа си, който го не погледна; кръстоса крака и взе да гледа намусено високомерно.“

- а) портретна характеристика
- б) косвена характеристика
- в) речева характеристика
- г) чрез постъпки и действия

15. Фантастичното в разказа „Косачи“ се проявява в:

- а) описанието на косачите
- б) приказката и песента
- в) подмятанията на Стамо
- г) решението на Лазо

16. Изразът „Как чудно се синее небето ти безкрайно!“ е:

- а) градация
- б) реторично възклицание
- в) реторично обръщение
- г) реторичен въпрос

17. Основната идея на кое произведение е изразена чрез думите: „Най-хубавото се вижда само със сърцето“?

- а) „Щастливият принц“
- б) „Малкият принц“
- в) „Принцът и просякът“
- г) „Славейт на китайския император“

18. На кой ред и двете творби разработват темата за красотата на българската природа?

- а) „Вятър ечи, Балкан стене“ и „Хайдутите“
- б) „История славянобългарска“ и „Художник“
- в) „Къде си вярна, ти любов народна“ и „Към родината“
- г) „Отечество любезно, как хубаво си ти!“ и „Хубава си, моя горо“

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ В VI КЛАС – ЮНИ, 2009 г.

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Ключ с верните отговори

Въпрос №	Верен отговор	Брой точки
1	в	1
2	в	1
3	г	1
4	в	1
5	б	1
6	г	1
7	б	1
8	б	1
9	б	1
10	в	1
11	а	1
12	а	1
13	б	1
14	г	1
15	б	1
16	б	1
17	б	1
18	г	1

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ – ЮНИ, 2009 г.

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА – VI КЛАС

Задача за изпълнение – създаване на сбит преразказ

Текст за преразказ

Из „Под игото”, Част I, глава XI „Радини вълнения” (откъс)

Из публиката излезе Бойчо Огнянов, който досега стоеше потулен, и като се обърна към Стефчова, каза твърдо:

– Господине, нямам чест да ви зная, но извинете. Вашите въпроси, неясни и отвлечени, биха затруднили и ученици от V клас. Пожалейте тия неопитни деца.

Па като се обърна към Рада, попита:

– Госпожице, позволявате ли?

И както беше прав, попроси да извикат едно от питаните вече девойчета. Общо облекчение се почувствува. Съчувствен и одобрителен шум посрещна постъпката на Огнянова. В миг той прикова всички погледи, спечели всички симпатии. Пуснатата от Хаджи Ровоама клевета падна. Благородното му лице, обляно със страдалческа бледност и осветлено от един мъжествен и енергически поглед, подкупваше непобедимо сърцата. Лицата на зрителите се изясниха, гърдите свободно си въздъгнаха. Всеки виждаше, че Огнянов владее положението. И беше доволен.

Огнянов попита момичето простишко същото нещо, което го пита и Стефчов. То отговори сега. Майките въздъгнаха и пратиха благодарни погледи на чужденеца. Името му, ново и странно, обикаляше по всичките уста и се запечатваше в сърцата.

Повикаха другото девойче. И то отговори удовлетворително, според възрастта си.

Тогава всички тия деца, изпоплашени до подивяване оде, устремиха приятелски погледи към Огнянова. Духът се подигна на всички; те се запрепираха коя да излезе по-напред да се разговаря с добрия тоз човек, когото вече обичаха.

Рада от едно прехласване мина в друго. Учудена, трогната до сълзи, изненадана, тя гледаше с благодарност тоя великодушен човек, който ѝ дойде на помощ в такава тежка минута. Пръв път тя срещаше, и то един непознат, топло и братско участие. Тоз ли бе шпионинът! Той сега стоеше като ангел хранител неин! Той стъпка Стефчова като червей. Тя тържествуваше, тя порасте пак, тя погледна гордо и щастливо навсякъде - и навсякъде срещна съчувствени погледи. Сърцето ѝ се изпълни с признателно вълнение, а очите ѝ със сълзи...

На третото момиче Огнянов зададе такъв въпрос:

– Райно, я ми кажи, при кой български цар българите станаха християни, покръстиха се?

И той гледаше кротко и приятелски невинните очички, обърнати към него и по които още стояха следи от сълзи. Момиченцето помисли малко, помръдна си устните, па извика с гласец ясен, тънък и звънлив, като на чучулига, кога заран пее из въздуха:

– Българският цар Борис покръсти българите!

– Много хубаво, браво, Райно. Кажи ми сега кой изнамерил българската азбука?

Тоя въпрос позатрудни момичето. То попримигна, за да си докара на ума отговора, зина да каже, но се спря несамоуверено и готово да се смути.

Огнянов му помогна:

– Нашето А, Б, Райно, кой го написа?

Детският поглед светна. Райна простря голата си до лакът ръчица, без да каже нещо. Тя показваше на Кирила и Методия, които благосклонно гледаха към нея

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ – ЮНИ, 2009 г.

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА – VI КЛАС

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СБИТ ПРЕРАЗКАЗ

№	Критерии	Точки
1.	Оригиналният текст е предаден вярно и сбито: <ul style="list-style-type: none">не са включени извънсюжетни елементи от оригиналния текст – описания, природни картини, разсъждения и др.;не са допуснати преки оценки, мнения, разсъждения и други отклонения.	2
2.	Пряката реч е преобразувана в непряка, полупряка или е пропусната.	1
3.	Използвани са подходящи за сбита преразказ глаголни форми в целия текст.	1
4.	Не са допуснати лексикални, граматични, правописни и пунктуационни грешки.	2
5.	Спазени са изискванията за графично оформление на текста.	1
	Общо:	7 Точки

Забележка

Писменият ученически текст се оценява:

- по критерии №2, №3 и №5 с 0 или 1 точка в зависимост от спазването на критерия;
- по критерии №1 и №4 с максималния брой точки се оценява пълното спазване на изискванията в целия текст; с 1 точка – единични отклонения от изискванията на критерия; с 0 точки – непознаването и неспазването на критерия.